

LIPOVECKÉ ZVESTI

APRÍL 2025 // III. ROČNÍK // II. ČÍSLO

Jarné pranie

Pani riaditeľka sa opýtala detí našej materskej školy:

Čo by popriali našim občanom v obci a aká by podľa nich mala byť jar? A tu sú ich najúprimnejšie odpovede:

Naše deti by všetkým občanom Lipovca priali, aby boli zdraví. Starším ľuďom želajú, aby im mal kto pomáhať, napríklad s kosením. Keďže minulý rok sme mali v našom záhone slabú úrodu, priali by všetkým, aby nemali tak veľa slimákov v záhrade. Okrem Natálky, tá by chcela slimáky, pretože ich má rada. Všetkých občanov Lipovca by podľa detí potešilo, keby zasadené kvety a stromy pekne kvitli a rástli a robili všetkým radosť. Rovnako si želajú, aby bolo na jar veľa zvieratiek a aby mali čo papať. Oliverko by každému zaprial, aby mal vonku prasiatko. Deti si tiež myslia, že každého by potešili sladkosti.

...a pani starostka musí len súhlasiť :-)

Veľkonočný pondelok

Veľkonočný pondelok je posledným dňom sviatkov Veľkej noci, s ktorým sa spájajú obyčaje kúpania, oblievania a šibania dievčat a žien. Aká by to bola Veľká noc bez maľovaných vajčiek, nežných bahniatok vo váze, pečeného barančeka, či veselej šibačky? Najdôležitejším z kresťanských symbolov je kríž, tento symbolizuje večnosť, prepojenie dvoch svetov, ľudského a božského. Baranček bol rozšírený už v predkresťanskej tradícii v Stredomorí, ktoré obývalo množstvo pastierov. V židovskej tradícii sa používal ako obetné zviera za hriechy. Baranček v kresťanstve znázorňuje obeť Ježiša. Vajíčko zase predstavuje symbol nesmrteľnosti a vzkriesenia. V kresťanstve predstavuje zatvorený hrob, z ktorého vstal Kristus. Obsahuje zárodok života a plodnosť, škrupek zase symbolizuje bezpečnosť, teda obal, ktorý skrýva a chráni život. Najstaršie maľované vajíčka na území Slovenska pochádzajú zo 7. storočia. Našli sa v staroslovanských hrobách a ozdobené boli animálnymi a rastlinnými ornamentmi. Neskôr sa maľovali iba načerveno, aby pripomínali Ježišovu krv. Často sa varili vo vode s cibulovými šupinami, kôrou stromov, vo vode so šafranom či koreňmi rastlín. Modrá farba bola zakázaná, pretože predstavovala smútok. Zdobilo sa rôzne: batikovaním, voskovaním, leptaním octom, kapustnicou, vyškrabovaním, obľepovaním slamou, farebnou priadzou, odrôtovaním. Kraslice v minulosti nemohli chýbať v žiadnej domácnosti, pretože okrem symbolickej funkcie nadobudli aj funkciu daru. Kuriatka predstavujú život, ktorý vzniká práve vo vajíčku. Liahnu sa v období Veľkej noci a tak sa kuriatka stali poslom jari a zároveň obľúbenou veľkonočnou dekoráciou. Zajac je považovaný za symbol zmŕtvychvstania, vyjadruje krátkosť života, ale podľa tradícií prináša aj šťastie. O tomto milom zvieratku je zmienka dokonca v Biblii, kde sa píše, že toto stvorenie je síce maličké, no múdrejšie nad mudrcov. V kresťanskom ponímaní symbolizuje skromnosť a pokoru. Bahniatka symbolizujú nový život v rozkvet. Pôvodným symbolom je však palmová ratolesť, ktorou bol Ježiš vítaný pri zmŕtvychvstaní. Keďže sa u nás tento strom nevyskytuje bol nahradený bahniatkami. V kresťanstve sa používa minuloročné bahniatko na pomazanie čela popolom na znak kajúcnosti. Korbáč alebo šibák pochádza ešte z pohanských čias. Dotyk korbáča vraj omladzuje, prináša silu a krásu, je ukazovateľom sily a vo veľkonočnom období bol výsadou mužov. Pôvodne sa korbáče na strednom a východnom Slovensku nepoužívali. Miesto nich sa nosili vedrá vody alebo stačilo sviatočne oblečené dievčence vykúpať v potoku. Domáci mládencov po kúpačke alebo šibačke pohostili pálenkou, šunkou, koláčmi a vajíčkami. Niektoré zo symbolov Veľkej noci si pripomenieme aj v rámci Predveľkonočného tvorivého ateliéru, ktorý organizuje Komisia na podporu komunikácie a inklúzie v sobotu 12.4. 2025 od 14.30 hodine v priestoroch Kultúrneho domu Lipovec, kde ste všetci srdečne vítaní.

Katarína Chrenová

OBEC LIPOVEC A
KOMISIA NA PODPORU
KOMUNIKÁCIE A INKLÚZIE

VÁS SRDEČNE POZÝVA NA

PREDVEĽKONOČNÝ TVORIVÝ ATELIER PRE DETI A DOSPELÝCH

**12.4.2025 /SOBOTA/ V KD LIPOVEC
V ČASE OD 14.30 DO 17.30 HODINY**

PROGRAM:

DETI Z MŠ VYSTÚPIA S KRÁTKYM JARNÝM PROGRAMOM
ZDOBIENIE VAJÍČOK RÔZNymi TECHNIKAMI
UKÁŽEME SI KRÁSU PALIČKOVANEJ ČIPKY
CHLAPCI A CHLAPI SI VYROBIA VLASTNÉ VEĽKONOČNÉ KORBÁČE
Z VŔBOVÉHO PRÚTIA
NAJMEŠÍ SI VYROBIA JEDNODUCHÉ VEĽKONOČNÉ OZDOBY

O DROBNÉ OBČERSTVENIE PRE
VŠETKÝCH JE POSTARANÉ

Susedské vzťahy, spory a podnety
Ako ich riešiť?

Dana Petrášková

Čítajte na str. 2

Zo života obce

Iveta Vozárová, Lucia Vojteková

Čítajte na str. 3

Zaujímavosti

Lucia Vozárová, Dušan Ertl,
Alena Dibalová

Čítajte na str. 4

SUSEDSKÉ VZŤAHY, SPORY A PODNETY AKO ICH RIEŠIŤ ?

OBČANIA SA PÝTAJÚ – STAROSTKA ODPOVEDÁ

Na úvod musím napísať: „Vďaka Vám za to Lipovčania, že ste k sebe takí tolerantní, ústretoví a rozumní“. Počúvam iných starostov obcí a častokrát sa čudujem, aké spory občanov sa k nim dostanú. Najčastejšou skupinou sporov sú prípady rušenia hlukom a pachmi, prerastanie stromov na pozemok suseda, unikanie zvierat na susedné pozemky, rušenie nočného pokoja domácimi zvieratami, alebo odvádzanie dažďových vôd na pozemok suseda.

Ako správne postupovať, ak sa Vám čokoľvek nezdá „s kostolným poriadkom?“

V 9 z 10 prípadov ide o občiansko-právny spor, v ktorom obec nemá takmer žiadnu právomoc. Môže pôsobiť len ako „mediátor“ medzi dvoma stranami, no takýto spor – častokrát dlhotrvajúci – sa rieši na základe § 127 Občianskeho zákonníka na súde, len medzi dvoma susedskými stranami. Musíte sa teda obrátiť na právnik, resp. na súd. Konanie starostu, obecného zastupiteľstva, či komisie je tu, žiaľ, právne bezvýznamné.

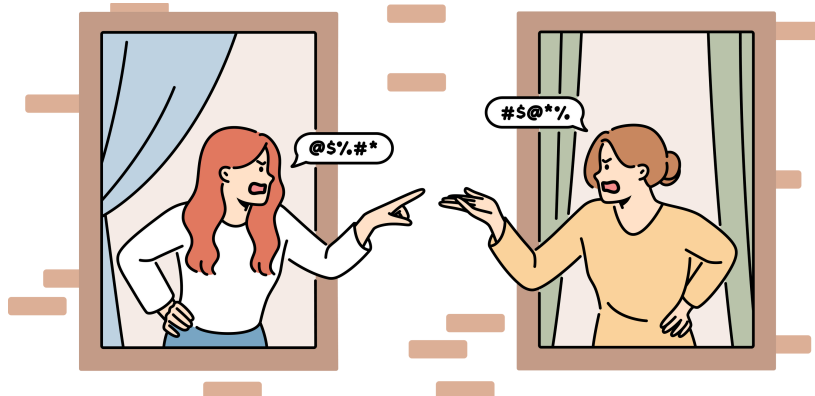
Iný prípad nastáva, kedy občan požiada Obec o opatrenie na ochranu proti zrejmemu zásahu do „pokojného stavu“ (v zmysle §5 Občianskeho zákonníka), ak už k nemu došlo. (nestačí, ak hrozí zásah v budúcnosti). Vtedy môže vydať predbežné opatrenie voči takémuto konaniu, pokiaľ podanie spĺňa všetky podmienky pre takéto rozhodnutie. Narušenie pokojného stavu musí byť zrejme a preukázateľné a obec buď nariadi uviesť vec do pôvodného stavu, alebo nariadi zdržať sa protiprávneho konania. No takéto rozhodnutie sa týka len „novovzniknutých“ ohrozujúcich situácií, teda nie dlhodobých sporov. Musí ísť o „čerstvý“ prípad týkajúci sa maximálne niekoľkých posledných dní a vtedy obec postupuje podľa správneho poriadku. V prípade nepreukázania dostatočných dôvodov na vydanie predbežného opatrenia, obec predbežnú ochranu zamietne. Rozhodnutie obce ale nevylučuje, aby ste sa s rovnakou vecou obrátili aj na súd.

Čo z toho vyplýva? Riešte veci vtedy, keď nastanú. Oslovte najskôr druhú stranu (suseda), pokúste sa mu vysvetliť Vaše obavy, nespokojnosť a pokúste sa dohodnúť na spôsobe a termíne nápravy v pokoji a mieri. Buďte vzájomne empatickí a tolerantní. Ak neuspějete, obráťte sa pokojne na mňa, poradím, pomôžem. Ale pokiaľ mám vo veci konať, podanie musí byť písomné a konkrétne. Podnety „jedna pani povedala“ riešiť nebudem. Ak je Váš spor dlhodobý a už prerastá do obľudných rozmerov, obráťte sa na advokáta, pretože tu už je obec príkrátka.

Správne konanie obec začne aj v prípade podnetu na protiprávne konanie vo veci čiernych stavieb, porušenia zákona o odpadoch, ochrane ovzdušia, či napr. ochrane vôd, ale takéto podanie nespadá pod „susedský spor“.

Prajem Vám, aby ste našli vždy to najsprávnejšie riešenie!

Dana Petrášková

MATERSKÁ ŠKOLA V LIPOVCI MIESTO, KDE DETI RASTÚ S LÁSKOU

Materská škola v Lipovci ponúka rodinnú atmosféru a individuálny prístup pre deti predškolského veku. Naš Školský vzdelávací program čerpá inšpiráciu z lipy, ktorá dala meno aj obci. Lipa symbolizuje ochranu a rast, presne to poskytujeme našim deťom. Škôlka je obklopená prírodou, ktorá nám poskytuje možnosti na objavovanie, pozorovanie a environmentálne aktivity. Na našom školskom dvore sa deti učia pestovať kvety, zeleninu a bylinky, čím získavajú základné zručnosti. Naším cieľom je vzdelávať a budovať pevné vzťahy s rodičmi. Veríme, že v úzkej spolupráci môžeme zabezpečiť harmonický rozvoj detí. Materská škola v Lipovci je druhý domov, kde deti získavajú priateľstvá, zážitky a vedomosti na celý život.

Zápis detí do MŠ na šk. rok 2025/2026 sa uskutoční dňa 14.5. 2025, od 9:00 do 10:30 hod.

Tešíme sa na vás!

Michaela Špániková Matisová

ZVONY NAD KRAJINOU

● RÁDIO
● REGINA ZÁPAD

Vypočujte si známu rozhlasovú reláciu Zvony nad krajinou, ktorú vysiela rádio Regina. Nahrávku venovanú našej obci nájdete v archíve rádia Regina zo dňa 9.3.2025. V hodinovom rozprávaní našich občanov a hostí sa dozviete históriu, zaujímavosti, osudy a melódie, ktoré Vás isto chytia za srdiečko a prebudia lásku a hrdosť k našej dedinôčke.

ZO ŽIVOTA OBCE

FAŠIANGY SA SKONČILI...

Pripomeňme si toto veselé, ba priam bláznivé obdobie plné zábavy, tanca, masiek a hodovania. Tento rok sa členovia Komisie pre kultúru a šport rozhodli rozdeliť Fašiangy na Lipovci do troch víkendov. Fašiangy sme odštartovali v sobotu 16.2.2025 detským fašiangovým karnevalom s názvom „Nezbedné mačky“. Na svoje si prišli nielen deti, ale v zábavných súťažiach aj dospelí. Úvod karnevalu nám spestrili tanečníci z tanečnej školy Aknela, pod vedením Michaely Adamíkovej a nezbedné mačky Alena Lamošová, Alena Dibalová, Dana Petrášková, Veronika Horská a Iveta Vozárová, spolu s kocúrom Jankom Ondříkom rozprúdili veselú zábavu a súťaže. V bufete sa usmievali členky miestneho spolku Zväzu zdravotne postihnutých a o hudbu sa po prvýkrát postarali mladí členovia klubu Lipoveckých Drakov Lukáš Šimek a Tobias Ogurek. Nechýbala ani bohatá tombola a sladké odmeny. Nasledujúcu sobotu 23.2.2025 sme sa zišli v kultúrnom dome, pripravili sme masky a za slnečného, ale trochu mrazivého počasia sme vyrazili do ulíc Lipovca. Atmosféru Fašiangov dotváral koč s koňmi a kočišom Ľubomírom Chromcom, za hudobnej podpory heligonkárov Chládekovcov, hasičov a veselých masiek, ktoré priniesli našim obyvateľom dobrú náladu, tanec a spev a pripomenuli túto tradíciu. Fašiangy sme ukončili v sobotu 1.3.2025 fašiangovou zábavou. Nechýbala tradičná fašiangová praženica z vajec, klobásky a slaninky, ktorú nám darovali občania počas fašiangového sprievodu a šišky od Majky Záborskej. Do tanca nám hral trio band p. Jendrišáka a súťažiacim sme darovali veľkonočné vajčka. Tradične sme pochovali basu, ako symbol nastávajúceho štyridsaťdňového pôstu pred Veľkou nocou. A bolo dotancované. Srdečne ďakujeme všetkým, ktorí nám pomáhali, podporili nás a venovali nám svoju priazeň.

Iveta Vozárová

PRÁZDNINOVÉ ČÍTANIE

Dňa 4.3.2025 turistický oddiel mládeže TOMáčikovia Lipovec zorganizovali prázdninové čítanie a tvorivé dielne pre deti v priestoroch zadnej miestnosti Gazdovskej krčmy. Akcie sa zúčastnilo 17 detí. Spolu si prečítali a prelisovali poučné príbehy z knížiek a vlastnoručne si vytvorili krásne záložky. Touto akciou sme si s deťmi užili rozprávkové a tvorivé popoludnie a zároveň sme si pripomenuli, že marec je mesiacom knihy.

Lucia Vojteková

Staň sa Lipoveckým drakom!

Máš rád pohyb, tímovú prácu a chceš sa naučiť niečo nové? Tak neváhaj a pridaj sa k nám!

NÁBOR DETÍ A MLÁDEŽE

do kolektívu DHZ Lipovec

PRÍPRAVKA MLADÝCH HASIČOV
od 3 - 7 rokov (vrátane)

TURČ. LIGA MLADÝCH HASIČOV
od 6 - 15 rokov (vrátane)

✓ Pohyb a fyzická aktivita

✓ Tímová práca

✓ Praktické zručnosti

✓ Hasičské súťaže

✓ Základy požiarnej ochrany a bezpečnosti

Kontakt a viac informácií
Facebook - Lipoveckí draci 2025

Nevieš sa rozhodnúť? Príd'pozrieť na tréning

Počas mesiaca apríl v KO Lipovec,
každý štvrtok o 16:00 hod

JAR V ZNAMENÍ ZDRAVIA A BEZPEČNOSTI

Prichádza jar a s ňou aj nová energia povzbudzujúca metabolizmus a látkovú premenu nášho organizmu. Dni sa predlžujú, je čoraz viac slnečných lúčov, počasie je teplejšie, všetko začína kvitnúť a na svet sa hneď pozeráme optimistickejšie. Prebúdza sa duša a myseľ človeka. S nástupom jari nás často sprevádza i jarná únava. Účinnou prevenciou pred jej vznikom je pohyb na čerstvom vzduchu, pestrá strava, najmä bohatá na vitamíny, minerály a stopové prvky a dostatočný prísun tekutín. Vo výžive preto zaraďme viac ovocia a zeleniny. Nezabúdajme na pravidelný pohyb, pobyt na čerstvom vzduchu, ktorý zlepšuje náladu človeka, zvyšuje jeho energiu a eliminuje depresiu a úzkosť. Navyše získavame pre svoj organizmus vitamín D, potrebný pre udr-

žanie zdravých kostí a zubov a zároveň napomáha regulovať imunitný systém. Jeho nedostatok spôsobuje úbytok energie, malátnosť a skleslosť nálady. Využívajme krásu prírody, je dokázané, že návštevy v nej zlepšujú kognitívne funkcie organizmu, pozitívne vplyvajú na kvalitu nášho spánku. V súvislosti s prechádzkami myslíme na ochranu pred slnkom. Nepodceňujme jeho lúče, po zimných mesiacoch je koža na slnko najcitlivejšia. Najohrozenejšia je pokožka u detí a u ľudí so svetlou a citlivou kožou. Jarnými zdrojmi zdravia sú aj jarné bylinky. Predstavujú základ jarnej očisty organizmu. Veľký význam má žihľava, ktorej listy majú čistiace, detoxikačné i močopudné vlastnosti. Je to najlepšia rastlina na prečistenie krvi, podporuje trávenie i obranyschopnosť organizmu. Práve na jar je najvhodnejšia, je mladá. Ideálny je čaj, ktorý si pripravíme z jej čerstvých, príp. usušených listov. Odporúča sa ho piť ihneď po vylúhovaní, pretože práve vtedy má najsilnejšie účinky. Žihľavu si môžeme aj odšťaviť. Snažme sa eliminovať stres, zdravie sa nám poďakuje. Pokračujme v otužovaní, venujme sa koníčkum, tvorivej činnosti a nezabúdajme na priateľov. Príjemná spoločnosť a dobrá nálada blahodárne vplyva na náš organizmus.

Alena Dibalová

S príchodom jari sa začína obdobie záhradných prác, opekačiek a výletov do prírody. No práve toto obdobie prináša aj viaceré bezpečnostné riziká, na ktoré by sme nemali zabúdať. Jar je obdobím zvýšeného rizika požiarov, najmä kvôli vypaľovaniu trávy a lístia. Tento nebezpečný zvyk sa môže rýchlo vymknúť spod kontroly a ohroziť majetok či životy. Vypaľovanie je zákonom zakázané a môže byť pokutované. Teplejšie počasie láka ľudí do prírody, no aj tu je potrebné myslieť na riziká požiaru. Oheň je možné zakladať len na vyhradených miestach, a to vždy pod dohľadom. Dôležité je tiež neodhadzovať cigaretové ohorky a nenechávať v lese sklenené fľaše, ktoré môžu vplyvom slnečných lúčov spôsobiť požiar. Odpadky pohodené v lese môžu byť nebezpečné, dodržiavajme preto jednoduché pravidlo – čo si do prírody prinesieme, to si aj odnesieme. Počas jarných prechádzok môžete v lese či na lúčkach natrafiť na mláďatá srnčej, zajačej alebo diviačej zveri.

Aj keď sa môžu zdať opustené, ich matka je spravidla nablízku. Preto ich neodnášajte ani sa ich nedotýkajte. Počas venčenia psov držte svojich štvornohých kamarátov na vôdzke, aby nedochádzalo k zbytočnému plašeniu zvierat. Zvýšenú bezpečnosť treba venovať aj kliešťom, ktoré sa v tomto období začínajú objavovať. Jar je ideálnym časom na kontrolu domácností. Vyčistite komíny a skontrolujte vykurovacie zariadenia, skontrolujte elektroinštaláciu hlavne na chalupách, kde nebola dlhšie používaná. Jar je i časom upratovania dvorov či záhrad a preto dbajte na bezpečnostné pravidlá pri práci s náradím, ako sú motorové píly či kosačky. S teplejším počasím pribúdajú na cestách cyklisti, chodci aj motorkári. Vodiči by preto mali jazdiť obozretne a dávať pozor najmä na deti, ktoré sa začínajú viac hrať vonku. Správajme sa zodpovedne – chráňme prírodu, buďme ohľaduplní k voľne žijúcim zvieratám a dbajme na vlastnú bezpečnosť.

Lucia Vozárová

MLADÍ FUTBALISTI

Zimná príprava vrcholí a naši mladí futbalisti po zimných tréningoch v telocvični na ZŠ Zelinovej sú pripravení na jarnú časť súťaže. Počas zimy naši tréneri organizovali tri futbalové turnaje pre jednotlivé žiacke triedy. V U9 sa umiestnili na 3 mieste, v turanaju U11 sa umiestnili na 4 mieste a U13 sa umiestnili na 2 mieste. Radi Vás privítame na jarnej časti súťaže, keď hráme prvé zápasy v kategórii U11 - 6.4.2025 o 10,00 v MŠK FOMAT Martin a v kategórii U13 o 17,00 v Tatran Turany. Kompletný program jarnej súťaže si môžete pozrieť na webovej stránke tfz.sk **odstavec súťaže**. Tešíme sa na Vašu účasť.

Dušan Ertl

PRIPRAVUJEME

5.4.2025 Nákupný zájazd Nový Targ
12.4.2025 Tvorivý ateliér k Veľkej noc
30.4.2025 Stavanie mája
28.6.2025 Jánske ohne

Lipovecké zvesti, štvrťročník, 2. číslo, apríl 2025, 2/2025, 3. ročník; vychádzajú bezplatne; VYDÁVA: Obec Lipovec, Hrabiny 290/11, 038 61 Lipovec, IČO: 00316776, tel: 0911 898 759, email: starostka@lipovec.sk, www.lipovec.sk; Evidenčné číslo: EV 6136/23/PT; REDAKČNÁ RADA: Ing. Dana Petrášková, Mgr. Alena Dibalová, Ing. Dušan Ertl, JUDr. et PhDr. Katarína Chrenová, Jana Kašíková, Iveta Vozárová, Bc. Lucia Vozárová; Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov. Texty neprešli jazykovou úpravou. Tlač: Neoprint Plus, s.r.o.

